

PROTOKÓŁ NR 8 /2022

Z przeprowadzonej kontroli w Urzędzie Miasta i Gminy w Gryfowie Śl.
przez Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej Gminy Gryfów Śląski

Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej Gminy Gryfów Śląski działając zgodnie z uchwalonym planem pracy na rok 2022 przeprowadziła w dniu 13.09.2022 kontrolę problemową w zakresie wydawania pozwoleń na wycinkę drzew w latach 2020/2021 na terenie Miasta i Gminy Gryfów Śląski.

Skład zespołu kontrolnego:

- Mariusz Kozak - Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
- Mariusz Dragan - Zastępca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej
- Urszula Maga - Członek Komisji Rewizyjnej

Kontrolę odnotowano w księdze kontroli pod poz. 4/2022

Podczas kontroli wyjaśnień udzielała:

- Pani Agnieszka Bocian – inspektor do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa

W 2020 roku wydano 36 decyzji zezwalających na wycinkę drzew lub krzewów – 18 zgód gmina, 18 zgód powiat. W 8 przypadkach odmówiono wydania zgody. W tym samym roku wpłynęło 51 zgłoszeń od osób fizycznych. Zezwolono na wycinkę w 13 przypadkach, zobowiązując zgłaszających do nasadzeń zastępczych drzew i krzewów. W skali tego roku wpłynęły 123 pisma i wnioski dotyczące się wycinki drzew.

W roku 2021 gmina wydała 8 decyzji zezwalających na wycinkę drzew lub krzewów. Rozpatrzono 41 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew przez osoby fizyczne. Pięć z nich spotkało się z pozytywną decyzją, zobowiązując jednocześnie wnioskujących do nasadzeń zastępczych. Powiat wydał 20 decyzji zezwalających na wycinkę. W skali tego roku do urzędu gminy wpłynęło 90 pism i wniosków dotyczących się wycinki drzew.

Nadmienić należy, że w opinii pani inspektor Agnieszki Bocian urząd ma mniejsze pole manewru w przypadku zgłoszeń osób fizycznych.

W 2021 roku zlecono zewnętrznej firmie wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych na około 30 drzewach. Zdaniem komisji część z nich została wykonana z przekroczeniem dopuszczalnego usunięcia 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju rośliny. Przykładem takiego nadmiernego przycięcia są drzewa przy ulicy Lipowej.

Również w 2021 roku w ramach współpracy z Nadleśnictwem Świeradów gmina pozyskała 100 sztuk sadzonek drzew, które zostały posadzone na terenie gminy.

Trend nazywany potocznie „betonozą” możemy spotkać w niejednym polskim miasteczku. Gmina Gryfów Śląski niestety nie może się poszczycić byciem w kontrze dla tej tendencji. Jeśli nawet nie dochodzi do wycinek, to na terenie miasta spotkamy wiele drzew przyciętych w nadmierny sposób lub nawet „ogłowionych”. Nieumiejętnie pielęgnowane drzewa mogą oczywiście odbić i żyć dalej. Nadmierna przycinka uszkadza je jednak nieodwracalnie. Będą one próchnieć, a z czasem łamać się przez atakujące je choroby i wodę. Powinniśmy zwiększyć starania o zachowanie starego drzewostanu, ponieważ drzewa w terenie miejskim to skarb – przekonują się o tym miejscowości które zabetonowały swoje tereny, chcąc teraz przywrócić stan poprzedni. Przykładem mogą być

Kielce. Urzędnicy chcą tam obetonować rynek, dokonując nasadzeń drzew. Na ten cel udało się im pozyskać dotację.

O stary drzewostan należy dbać, drzewa są naturalnymi klimatyzatorami, potrafiąc obniżyć temperaturę otoczenia od 3 do 8 stopni C, przy okazji nawilżając powietrze. Drzewa neutralizują zanieczyszczenie powietrza, potrafiąc obniżyć poziom zapylenia nawet o 75%. Drzewa utrzymują również wodę, co w czasach postępującej suszy ma również niebagatelne znaczenie. Zadrzewione ulice są częściej odwiedzane przez pieszych, odnotowuje się również większy ruch w sklepach i lokalach usługowych w sąsiedztwie zadrzewionych ulic.

Im starsze drzewo, tym więcej pozytywnego oddziaływania na okolicę. Drzewa są majątkiem miasta. Zdaniem dr Dominika Drzezgi z Katedry Zarządzania Miastem i Regionem na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego potrzeba 2 tysiące sadzonek, by zastąpić 1 dojrzały buk.

Komisja rewizyjna analizując sprawę wydawania pozwoleń na wycinkę na terenie gminy Gryfów Śląski zwróciła uwagę na dwie sprawy związane z tematem, jako przykład różnego podejścia do tego samego problemu.

Sprawa I

Zgłoszona przez spółdzielnię mieszkaniową Gryf w 2020 roku, zapisana w dzienniku pod numerem 4862/2020 chęć wycinki 12 starych drzew – 1 szt. modrzew, 11 szt. - klon. Jako argument za wycinką pada sformułowanie „Korzenie drzew uszkodzają chodniki i studzienki. Drzewa zacieniają lokale mieszkalne, rosną blisko budynków zagrażając bezpieczeństwu ludzi i mienia. Do dokumentacji dodano zdjęcia rzeczonych drzew. Jedno z nich rośnie z dala od jakichkolwiek zabudowań, było krzywe, ale zdrowe i niezagrożające. Stan pozostałych oceniła komisja w protokole sporządzonym przez panią Agnieszkę Bocian i Marię (nazwisko nieczytelne) – administrator. Drzewa opisano jako „drzewa w dobrym stanie zdrowotnym, brak chorób.”, komisja zaopiniowała wycinkę argumentując: „Drzewa przeznaczone do wycięcia ze względów bezpieczeństwa, dodatkowo uszkodzają chodniki, elewację, a także studzienki. System korzeniowy płytki, zagrożenie wywrotu.”

Jest wiele metod, aby zachować drzewostan który uszkodza chodniki i studzienki - oczywiście czasem potrzeba nakładu finansowego, tutaj jednak nie zdecydowano się na środki inne niż wycinka. Zdrowe drzewa bardzo rzadko stanowią zagrożenie dla mienia, a z takimi mieliśmy do czynienia w tej sprawie. Na jakiej podstawie określono, że system korzeniowy jest płytki? Niestety nie wynika to z protokołu, ale w efekcie drzewa które rosły kilkadziesiąt lat zostały wycięte. Ze zdjęć które są w dokumentacji ciężko określić również, czy występuje możliwość styczności gałęzi drzew z elewacją budynku, w opinii komisji do takiej styczności nie dochodziło.

Ironicznie to brzmi, gdy połączymy fakt wycinki drzew z wykonaną niewiele wcześniej termomodernizacją budynków ze środków Unii Europejskiej. Projekt w ramach którego ocieplono budynki miał za cel „(...) poprawę środowiska naturalnego poprzez spadek emisji gazów cieplarnianych.” Bilans projektu jest więc następujący: z jednej strony mieszkańcy wyemitują mniej CO₂, ale z drugiej strony wycięto drzewa wyłapujące dwutlenek węgla, aby chronić elewację. Na dachach budynków zainstalowano również domki dla ptaków, jako część ekologiczną projektu. Tylko czy to na pewno ekologia?

W międzyczasie zgłosili się mieszkańcy osiedla przy ulicy Sienkiewicza z prośbą o podanie które drzewa będą wycięte, zaznaczając, że pomimo próśb „Będąc stroną postępowania do dnia dzisiejszego nie zostaliśmy poinformowani które drzewa i dlaczego zostały wyznaczone do

wycinki.” W odpowiedzi dowiedzieli się, że wywieszono ogłoszenie w klatkach schodowych z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym.

Sprawa II

Wierzba płacząca wskazana przez spółdzielnię do wycinki. Zdaniem podmiotu zgłaszającego „drzewo jest spróchniałe o widocznej dziurze o średnicy 30cm i głębokości 50cm, rośnie blisko budynku i zagraża bezpieczeństwu ludzi i mienia”.

23.12.2020 roku zawiadomiono wnioskodawcę o wszczęciu postępowania dowodowego i wyznaczeniu terminu oględzin.

5.01.2021 roku dokonano oględzin drzewa i sporządzono protokół, na temat którego i dalszych losów sprawy czytamy w jednym z pism:

„Drzewo z gatunku wierzba płacząca rośnie blisko budynku bloku mieszkalnego, zaburzona statyka drzewa (drzewo przechylone w kierunku boku śmietnikowego), widoczny ubytek wgłębny na ok 30cm, który może świadczyć o złej kondycji drzewa. W związku z tym, iż pojawiły się przesłanki, które mogą wpłynąć na decyzję co do potrzeby wycinki drzewa Gmina Gryfów Śląski zwróciła się do specjalisty o zbadanie drzewa i sporządzenie raportu z diagnostyki. Pismem z dnia 15.01.2021 r. zawiadomiono wnioskodawcę o niezafatwieniu sprawy w terminie. Ogólną diagnostykę drzewa wykonano stosując zasady wizualnej oceny drzew. Metoda ta polega na identyfikacji symptomów występujących na drzewie, powstałych w wyniku reakcji na osłabienie. Poprzez wizualne oględziny drzewa, gromadzone są informacje dotyczące stanu korzeni, pnia, konarów, gałęzi, pędów i liści, w celu dokonania analizy ogólnej kondycji drzewa, jego zdrowia i vitalności. Poprzez użycie podstawowych narzędzi diagnostycznych (sonda arborystyczna i młotek diagnostyczny) można stwierdzić występowanie rozległego rozkładu w drzewie i dokonać jego wstępnej oceny. Jest nieznacznie osłabione. Podczas oceny drzewa stwierdzono obecność cech diagnostycznych wskazujących na nieznaczne osłabienie stabilności i/lub kondycji drzewa. Poprzez podstawowe zabiegi na drzewie można zredukować znaczenie tych cech dla bezpieczeństwa otoczenia. Na podstawie zgromadzonych informacji i przeprowadzonych badań sformułowano następujące zalecenia prac” Z uwagi na pęknięcie w konarze zalecane jest wykonanie redukcji powierzchni peryferyjnych części konaru o ok. 20%. Ostateczny zakres ciec należy określić podczas wykonywania prac i wykonania oględzin z bliska. Z uwagi na występujący liczny susz gałęziowy i ze względu na nietrwałość suszu na wierzbach zalecane jest prowadzenie systematycznego monitoringu drzewa. (...)

Mając powyższe na uwadze usunięcie drzewa na chwilę obecną nie jest zasadne.”

Te dwie sprawy pokazują nam, jak mogą się potoczyć sprawy, gdy korzystamy z pomocy profesjonalistów. W pierwszej sprawie wycięto zdrowe drzewa, bez żadnej fachowej ekspertyzy, z wątpliwościami co do zgody mieszkańców. W drugiej drzewo które dla laika może wydawać się chore i niebezpieczne, w ocenie fachowca okazało się zasadne do utrzymania, z zaznaczeniem że należy monitorować jego sytuację.

Komisja rewizyjna zgłasza następujące wnioski co do przyszłego wydawania pozwoleń na wycinkę i prace pielęgnacyjne:

- zwiększenie w budżecie środków na opiekę nad drzewami, z przeznaczeniem na fachowe ekspertyzy starego drzewostanu wzbudzającego wątpliwości przed wycinką
- z naszej oceny wynika, że sporządzanie dokumentacji i prowadzenie spraw może być ponad możliwości jednego urzędnika, szczególnie gdy jest on delegowany również do innych zadań. Komisja rewizyjna sugerowałaby zabezpieczenie środków na szkolenie w w/w zakresie i/ lub delegowanie zadań tego typu większej ilości osób.

- prace pielęgnacyjne nie mogą przekraczać 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju rośliny. Z posiadanej przez nas wiedzy wynika, że w kompetencji burmistrza jest prowadzenie postępowań w sprawie usuwania drzew bez pozwolenia jak i wymierzania kar za nadmierną przecinkę. W tej kwestii może on nałożyć administracyjną karę pieniężną. Z rozmowy z panią inspektorem wynika, że takie kary nie są nakładane. Jako komisja rewizyjna wnioskujemy o mniejsze pobłażanie sprawcom tego typu wykroczeń.

Na tym protokół zakończona i podpisano.

Kontrolowani:

1. *Bożena Jurek*
2.

Kontrolujący.

1. *Marlene Głozd*
2. *Marlene Dupon*
3. *Margareta Mege*

UWAGI Kierownika jednostki co do treści protokołu oraz przebiegu kontroli:

Nie mamy uwag

[Large signature]